חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995
פרק י': ביטוח סיעוד
סימן א': הגדרות

[ו'5]

223. בפרק זה -

הגדרות [9127ג]

"גמלת סיעוד" - גמלה חודשית להשתתפות בתשלום בעד שירותי סיעוד, המשולמת לפי פרק זה;

"השגחה" - השגחה ופיקוח על המבוטח למניעת נזק או סכנה לעצמו או לאחרים.

"יועדה מקומית מקצועית" - ועדה מקומית מקצועית לעניני סיעוד לפי סעיף 231;

"ליקוי" - ליקוי גופני, שכלי או נפשי הנובע ממחלה, מתאונה או ממום מלידה;

"מבוטח" - אחד מאלה:

(1) מבוטח לפי פרק י"א; (ביטוח זיקנה ושאירים)

(2) (נמחקה);

(3) (נמחקה);

מבחן התלות

1. **הערכת תפקוד ADL-** ניתן לצבור בין 0 -8 נק' לפי מידת התלות של הנבדק.
2. **השגחה אישית מתמדת-** ניבדק שימצא זקוק להשגחה מתמדת יצבור 6.5 נק'.
3. **מתגורר לבדו-** ניבדק שמתגורר בגפו וקיבל בהערכת תפקוד 2 נק' יוסיפו לציונו 2.5 נק' נוספות.

ציון 0- הקשיש מבצע את הפעולות במאמץ קל.
ציון ביניים- הקשיש מבצע את הפעולות כאשר הוא זקוק לעזרה או הכוונה.
ציון מירבי- הקשיש זקוק בעזרה מלאה לביצוע הפעולה.

(4) תושב ישראל שעלה לפי חוק השבות, או תושב ישראל שבידו אשרה ורישיון לישיבת קבע או אשרה ורישיון לישיבת ארעי מסוג א/5, לפי חוק הכניסה לישראל,שניתן לו סל קליטה מהמשרד לקליטת העליה,והכל אם אינם מבוטחים בביטוח זקנה וביטוח שאירים.

(תיקון מס' 85) תשס"ו-2006

"מוסד סיעודי" - מוסד סיעודי או מחלקה סיעודית שבהם מוחזקים ומטופלים אנשים הזקוקים לסיעוד, תשושי נפש או תשושים;

"פעולות יום-יום" - לבישה, אכילה, שליטה בהפרשות, רחצה, ניידות עצמית בבית;

"קצבת יחיד מלאה" - כמשמעותה בסעיף 200; (שיעור הקצבה המלאה ליחיד יהיה 25% מהסכום הבסיסי- קצבה בשיעור זה ייקרא להלן - קצבה חודשית מלאה).

"שירותי סיעוד" -שירותים המיועדים לסייע בביצוע פעולות יום-יום או בהשגחה או בניהול משק בית,לרבות בדרך של מתן ארוחות חמות.

(תיקון מס' 114) תשס"ט-2009

סימן ב': גמלאות

223א. בסימן זה –

הגדרות (תיקון מס' 114) תשס"ט-2009

"היתר" – היתר להעסקת עובד זר בענף הסיעוד לפי סעיף 1 יג לחוק עובדים זרים;

"הממונה" – כהגדרתו בחוק עובדים זרים;

"היתר שהותלה" – היתר שהותלה על ידי הממונה בהסתמך על הודעתו של בעל ההיתר, שניתנה באופן שעליו הורה הממונה, ולפיו בעל ההיתר אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד, וכל עוד לא ביטל את הודעתו כאמור לא יעסיק עובד זר כאמור;

"חוק עובדים זרים" – חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991.

224.(א) בכפוף להוראות סעיף קטן (ג) וסעיף 225 -

גמלת סיעוד [9127פ] (תיקון מס' 61) תשס"ג-2003 (תיקון מס' 89) תשס"ז-2007

(1) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום-יום, או הזקוק להשגחה - זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-91% מקצבת יחיד מלאה;

(1א) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי במידה רבה מאוד בעזרת הזולת לביצוע רוב פעולות יום-יום, ברוב שעות היממה- זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-150% מקצבת יחיד מלאה, ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – זכאי לתוספת בשיעור השווה ל-27.2% מקצבת יחיד מלאה;

(תיקון מס' 89) תשס"ז-2007

(2) מבוטח שכתוצאה מליקוי נהיה תלוי לחלוטין בעזרת הזולת לביצוע כל פעולות יום-יום בכל שעות היממה, או הזקוק להשגחה מתמדת – זכאי לגמלת סיעוד בשיעור השווה ל-168% מקצבת יחיד מלאה, ואם אין בידו היתר, או שההיתר הותלה, והוא אינו מעסיק עובד זר בענף הסיעוד – זכאי לתוספת בשיעור השווה ל-36.2% מקצבת יחיד מלאה.

(תיקון מס' 114) תשס"ט-2009

(ב) גמלת סיעוד המשולמת כאמור בסעיף 225(ג) תהיה בשיעור של 80% מהשיעורים שנקבעו בסעיף קטן (א).

(ג) (1)את בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת יעשה המוסד ע"פ הסדרים שייקבעו בין המוסד לבין שירותי הבריאות ושירותי הרווחה

(תיקון מס' 105) תשס"ח-2008

(2)על אף האמור בפסקה (1), בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת לגבי מבוטח שמלאו לו 90 שנים יכול שתיערך, לפי בחירת המבוטח, בידי רופא מומחה במסגרת עבודתו במוסד רפואי, ובלבד שהמבוטח לא נדרש לשלם תשלום כלשהו בעבור הבדיקה,לרופא המומחה או למוסד הרפואי שבו הוא מועסק, במישרין או בעקיפין, למעט השתתפות עצמית כמשמעותה בסעיף 8 לחוק ביטוח בריאות ממלכתי,התשנ"ד-1994;
בחר המבוטח להיבדק בידי רופא מומחה,יודיע על כך למוסד במועד הגשת התביעה או במועד הגשת הבקשה לבדיקה מחדש,לפי העניין;

(3) השר יקבע תנאים וכללים לעניין פסקה (2), לרבות לעניין מבחנים, לבדיקת מידת התלות בעזרת הזולת, שייערכו בידי רופא מומחה, ורשאי הוא לקבוע טופס שימלא רופא מומחה לשם קביעת מידת התלות של המבוטח בעזרת הזולת;

(4) בסעיף קטן זה –

"רופא מומחה"- רופא מומחה בגריאטריה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976;

"מוסד רפואי"- כהגדרתו בסעיף 328. (שבבעלות הממשלה, קופת חולים או רשות מקומית, או מוסד רפואי שהוא תאגיד שהוא מוסד ציבורי כמשמעותו בסעיף 9 לפקודת מס הכנסה)

(ד)(1) הזכות לגמלת סיעוד ושיעורה מותנים במבחני הכנסה שיקבע השר בתקנות,בהסכמת שר האוצר ובאישור ועדת העבודה והרווחה: בתקנות אלה ייקבעו שיעורי הגמלה בהתאם למבחני ההכנסה וכללים לחישוב ההכנסה,לרבות מבחנים וכללים לסוגי מבוטחים;

(2) לענין גמלה המשולמת לפי סעיף 225(ג)יכול שתובא בחשבון גם הכנסה של בן משפחה המטפל בזכאי,בתנאים שייקבעו בתקנות כאמור; לענין זה, "בן משפחה" - בן או בת של הזכאי, שהכנסתו עולה לפחות על שלוש פעמים השכר הממוצע.

(3) לעניין הזכאות לגמלת סיעוד ושיעורה לא תובא בחשבון הכנסה שמקורה בקצבה חודשית המשולמת על ידי מדינת חוץ בקשר עם רדיפות הנאצים ועוזריהם.

224.א.(א)בסעיף זה–

"בדיקת תלות" –בדיקת מידת התלות בעזרת הזולת;

225.(א) זכאי לגמלה לפי פרק זה יהיה מי שביום הגשת התביעה לגמלת סיעוד הגיע לגיל הפרישה.

תשלום גמלת סיעוד [9127פה] (תיקון מס' 66) תשס"ד-2004

(ב) על אף הוראות סעיפים 303, 304 ו-306, תשולם גמלת הסיעוד, כולה או מקצתה, לידי מי שנותן את שירותי הסיעוד, כפי שקבעה ועדה מקומית מקצועית, ולא לידי הזכאי. (מניעת העברת זכות לגמלה, מינוי מקבל גמלה, תשלום לקיבוץ או למושב שיתופי-בהתאמה)

(ג) גמלת הסיעוד תשולם לזכאי רק אם הועדה המקומית המקצועית קבעה שהוא גר עם בן משפחה המטפל בו, ושאין שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו או שלא סופקו לו שירותי סיעוד תוך 60 ימים מהיום שבו נוצרה זכאות לגמלת סיעוד; היו שירותי סיעוד זמינים אך הזכאי סירב לקבלם ללא סיבה סבירה, יראו כאילו שירותי הסיעוד סופקו לו.

(ד) זכאי לגמלת סיעוד, שאינו גר עם בן משפחה או גר עם בן משפחה שאינו מטפל בו, והועדה המקומית המקצועית קבעה שאין שירותי סיעוד זמינים שניתן לספק לו, או שלא סופקו לו שירותי סיעוד תוך 30 ימים מהיום שבו נוצרה זכאות לגמלת סיעוד, יהיה זכאי להתקבל, לפי הכללים המקובלים, למוסד סיעודי של המדינה או שהמדינה משתתפת בהחזקת המטופלים בו, ובלבד שהמימון להחזקתו יהיה במסגרת התקציב המיועד לכך מכספי ביטוח סיעוד כאמור בסעיף 237(ב) ובמסגרת התקציבים המאושרים של משרד הבריאות ומשרד העבודה והרווחה.

226. תקופת האכשרה המזכה לגמלת סיעוד היא 12 חודשים רצופים בתכוף לפני הגשת התביעה לגמלה.

תקופת אכשרה [9127פ]

227.(א) מבוטח הנמצא במוסד סיעודי או שמתקיים בו האמור בסעיף 307(א) לא יהיה זכאי לגמלת סיעוד.(חלוקת קצבה של זכאי הנמצא במוסד (תיקון 60)

סייג לזכאות [9127ז] (תיקון מס' 117) תשע"נ-2010

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מבוטח שאושפז בבית חולים, יהיה זכאי לגמלת סיעוד לתקופה שאינה עולה על 14 ימים ממועד אשפוזו; בסעיף זה, "בית חולים" – בית חולים כמשמעותו בסעיף 24 לפקודת בריאות העם, 1940, למעט בית חולים המיועד לפי תעודת הרישום שלו לאשפוז חולים סיעודיים, סיעודיים מורכבים, תשושי נפש או שיקומיים בלבד.

(תיקון מס' 117) תשע"נ-2010

(ג) מבוטח שחדלה להשתלם לו גמלת סיעוד בשל כך שאושפז בבית חולים, ובתוך תקופה של 90 ימים שוחרר מבית החולים, יהיה זכאי לגמלת סיעוד ממועד שחרורו, בשיעור שנקבע לגביו טרם אשפוזו; המוסד רשאי לקבוע תקופה ארוכה מ-90 ימים.

(תיקון מס' 117) תשע"נ-2010

228.(א) הזכאי לגמלת סיעוד וכן לקצבה מיוחדת לפי סעיף 112 או לקצבה לשירותים מיוחדים לפי סעיפים 206 ו-206א, הברירה בידו לבחור באחת מהן. (לנכה- שירותים מיוחדים הניתנים לאדם לפי פרק זה הם שירותים לטיפול אישי בו ולעזרת בית לשירותו האישי ולמשק ביתו.)

מניעת כפל תשלומים [9127פ] (תיקון מס' 54) תשס"ב-2002

(ב) הזכאי לגמלת סיעוד לפי פרק זה וכן לשירותי סיעוד בכסף או בעין מאוצר המדינה, על פי חוקים וסוגי תשלומים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה, הברירה בידו לבחור באחד מהם.

229.על אף הוראות סעיף 296, הזכאות לגמלת סיעוד תתחיל בתום 30 ימים מה- 1 בחודש שבו הוגשה התביעה לגמלה.

תחילת הזכאות [9127פ]

230.המוסד רשאי לבדוק -

בדיקה [9127צ] (תיקון מס' 37) תשס"ס-2000

(1) אם הזכאי מטופל בידי בן משפחה או אם הוא מקבל את שירותי הסיעוד בהיקף וברמה שנקבעו לו, לפי הענין;

(2) את מידת תלותו של הזכאי בעזרת הזולת לביצוע פעולות יום- יום ואת הצורך שלו בהשגחה (להלן - התפקוד), לרבות בדיקה מחדש לפי בקשתו של הזכאי, הכל לפי כללים שיקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה, ובלבד שלעניין הוראות סעיף 224(ג) בדיקה מחדש, בטרם חלפו שישה חודשים ממועד בדיקה קודמת, תיערך באותו האופן שבו נערכה הבדיקה הקודמת.

(תיקון מס' 37) תשס"ס-2000 (תיקון מס' 105) תשס"ח-2008